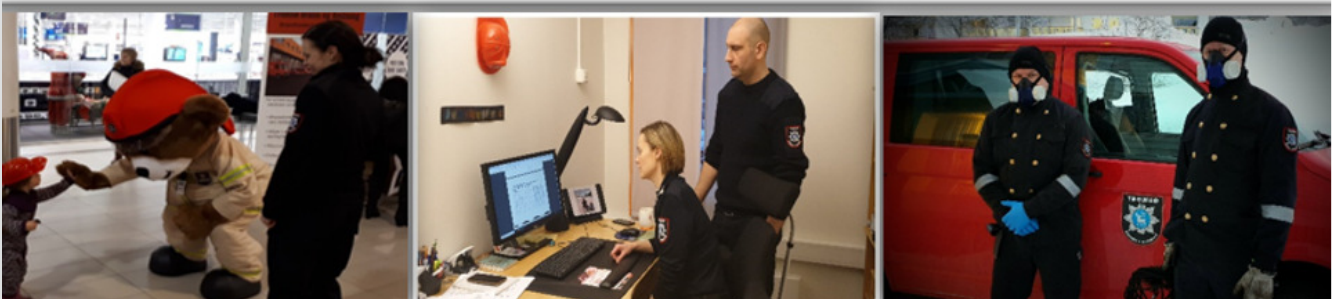

Tromsø brann og redning

Forebyggendeanalyse

Enhet for forebyggende brannvern

Oppdragsnr.: 5196535 Dokumentnr.: S5196535-01 Versjon: J04

Oppdragsgiver: Tromsø brann og redning
Oppdragsgivers kontaktperson: Jonny Magne Nilsen
Rådgiver: Norconsult AS
Oppdragsleder/fagansvarlig: Kevin H. Medby
Andre nøkkelpersoner: Anne-Sofie Heum

J04	2020-01-23	Endelig versjon	ANNHEU	KHME	KHME
B03	2020-01-15	For kommentar	ANNHEU	KHME	KHME
B02	2019-11-28	Grunnlag for arbeidsmøte	ANNHEU	KHME	KHME
A01	2019-09-24	Arbeidsdokument	ANNHEU		
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

Tromsø brann og redning (TBR) er et kommunalt brannvesen som i tillegg til systematisk risikobasert brannforebyggende arbeid i Tromsø kommune, driver tilsynsvirksomhet i nabokommunene Balsfjord, Storfjord og Karlsøy. For Storfjord og Karlsøy leverer TBR også tjenester innen feiing og boligtilsyn.

Tjenestetilbudet fra enhet for forebyggende brannvern til kommunene i vertskommunesamarbeidet er omfattende. Enheten er samtidig underbemannet i forhold til oppgavene de skal utføre. Arbeidet med forebyggendeanalyse har identifisert nødvendige prioriteringer for enheten, basert på krav i lov og forskrift, og i kombinasjon med hvilke særlige utfordringer relevante forhold i kommunene utgjør for det forebyggende arbeidet.

Det er identifisert behov for å etablere en del administrative rutiner og prosedyrer, som naturlig nok også vil kreve ressurser i 2020, men som på sikt vil bidra til å effektivisere arbeidet. Bemanningssituasjonen vil likevel legge begrensinger på hvilke oppgaver og tjenester enheten kan tilby, og analysen synliggjør også konsekvensene av ressursmangelen.

Innhold

1	Innledning	6
1.1	Hva er en forebyggendeanalyse?	6
1.2	Underlag fra TBR	7
1.3	Forebyggende arbeid	7
1.4	Organisering av enheten	8
2	Eksisterende forebyggende ROS-analyse TBR	9
3	Metode	11
3.1	Sårbarhetsfaktorer	11
3.2	Arbeidet med analysen	15
4	Sårbarhetsvurdering	17
4.1	Bebyggelse	17
4.2	Fyringsanlegg	17
4.3	Risikoutsatte grupper	18
4.4	Særskilte brannobjekter	19
4.5	Slokkevannsdekning	20
4.6	Byggesak/ utbygginger	20
4.7	Spesielle aktiviteter og arrangement	20
4.8	Statistikk fra BRIS	21
4.9	Samarbeid med andre kommunale enheter	22
4.10	Egen organisasjon	22
4.11	Annet brannforebyggende arbeid	23
5	Samlet sårbarhetsbilde og tiltaksvurdering for enhet for forebyggende brannvern	25
5.1	Samlet sårbarhetsbilde for TBR	25
5.2	Tiltaksvurdering for enhet for forebyggende brannvern	25
5.2.1	Prioriterte aktiviteter knyttet til system og administrasjon	26
5.2.2	Prioriterte aktiviteter knyttet til lovpålagte oppgaver og tjenester	27
5.2.3	Aktiviteter som vurderes nedprioritert i 2020	28
5.3	Evaluering og dokumentasjon av det forebyggende arbeidet	29
6	Oppsummering	30
7	Referanser	32

8	Vedlegg 1: Demografi	33
8.1	Tromsø	33
8.2	Balsfjord	34
8.3	Storfjord	35
8.4	Karlsøy	36

1 Innledning

Tromsø brann og redning (TBR) er et kommunalt brannvesen som også er vertskommune i et vertskommunesamarbeid sammen med Storfjord, Balsfjord og Karlsøy. Enhet for forebyggende brannvern består av 20 årsverk, der ett årsverk er enhetsleder, 11 årsverk tilhører avdeling feiing og boligtilsyn (feiere), og 8 årsverk tilhører avdeling særskilt tilsyn (branninspektører og ingeniører). Av totalt 20 årsverk i enheten er tre årsverk ubesatt, to feiersvenner/inspektører og en branninspektør/ingeniør.

Enhetens hovedmål er **å forebygge brann slik at tap av liv og verdier unngås.**

1.1 Hva er en forebyggendeanalyse?

En forebyggendeanalyse er ikke et etablert begrep eller en eksisterende analysemetode i dag, og det finnes ulike oppsett for forebyggendeanalyser hos brann og redningsvesen rundt om i landet. Utgangspunktet for en slik analyse er også ofte svært ulikt fra brannvesen til brannvesen. Det finnes per i dag ikke spesifikt veiledningsmaterieell fra DSB for hvordan en forebyggendeanalyse kan gjennomføres, og hva den skal inneholde.

Forebyggendeanalysen skal blant annet bidra til å fastsette satsingsområder for det forebyggende arbeidet. Basert på satsingsområdene skal det angis mål, og deretter må man legge en plan for hvilke oppgaver og tiltak som må til for å nå disse målene. Analysen vil også identifisere behovet for nødvendig ressurser og kompetanse.

Brann- og eksplosjonsvernloven §11 beskriver brannvesenets oppgaver i kommunen:

- a) gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker
- b) gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c) gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d) utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e) være innsatsstyrke ved brann
- f) være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse
- g) etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen
- h) sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Punkt a-d, samt punkt h, beskriver forebyggende oppgaver. Forskrift om brannforebygging §14-20 definerer videre kommunens forebyggende plikter. Kommunen skal kartlegge sannsynligheten for brann og konsekvensene brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier, og planlegge det forebyggende arbeidet basert på resultatene.

Kartleggingen som er beskrevet i forskriften handler om å gjøre seg kjent med sitt risikoen i sitt eget område. Tromsø kommune, og kommunene som er en del av vertskommunesamarbeidet har ulike utfordringer knyttet til geografi, befolkning, næringsliv og liknende. Disse forholdene kan påvirke det forebyggende arbeidet, og analysen søker å identifisere på hvilken måte denne påvirkningen kan hindres/forminskes ved å organisere og gjennomføre det forebyggende arbeidet på en smart og effektiv måte. Metodikken er nærmere beskrevet i kapittel 3.

1.2 Underlag fra TBR

Enhet for forebyggende brannvern har utarbeidet flere dokumenter som brukes som underlag for den daglige driften. Det er noe varierende kvalitet på denne dokumentasjonen, og derfor er det ikke alt som er brukt videre i denne analysen. I tillegg kommer enkelte overordnede dokumenter som brannordning og strategiplan for Tromsø brann og redning. Norconsult har fått tilgang på følgende dokumentasjon:

- Forebyggendeanalyse (26.02.18)
- Notat tilhørende forebyggendeanalysen (22.03.18)
- Forebyggende ROS (27.10.18)
- Satsningsområder og prioriteringer 2020
- Strategiplan forebyggende brannvern 2019-2023 (19.08.19)
- Rapport sentrumsvern (02.05.19)
- Årsrapport forebyggende brannvern 2016
- Melding om brannvern 2018
- Brannordning for Tromsø brannvesen (2018)
- Strategiplan for Tromsø brann og redning 2018-2022
- Notat: Drøfting av innsparingstiltak og konsekvenser ved iverksetting av disse sett opp mot lovpålagte forebyggende oppgaver (09.07.19)
- Risikovurderingsverktøy for §13-objekter (Excel-fil)
- Diverse notater, mailer og presentasjoner som omhandler blant annet:
  - Avdelingens organisering
  - BRIS-statistikk
  - Sløkkevannskapasitet
  - Samarbeidsavtaler
  - Prosjekter
  - Kampanjer
  - Interne rutiner

Informasjon fra det kombinerte oppstarts/arbeidsmøte i Tromsø 30.09.19, samt arbeidsmøte 2 som ble gjennomført i Tromsø 04.12.19, er også brukt i analysen.

1.3 Forebyggende arbeid

Tradisjonelt har tilsynsvirksomhet utgjort hoveddelen av det forebyggende arbeidet. TBR har i perioden mellom 2015-2018 utført tilsyn i mellom 74% og 89% av alle a-objekter, og har hele tiden hatt fokus på at tilsynsarbeidet skal ha høy kvalitet, noe som betyr at alle avvik skal følges helt til de er lukket.

Etter den nye forebyggendeforskriften ble gjeldene fra 2016 har rammene for hvordan man skal drive forebyggende arbeid endret seg. Tilsynsvirksomheten skal være risikobasert, og det åpnes for å benytte seg av andre tiltak enn tradisjonelle tilsyn.

Kapittel 4 i forebyggendeforskriften omhandler kommunens plikter, og beskriver hvordan kommunen skal arbeide med brannforebygging:

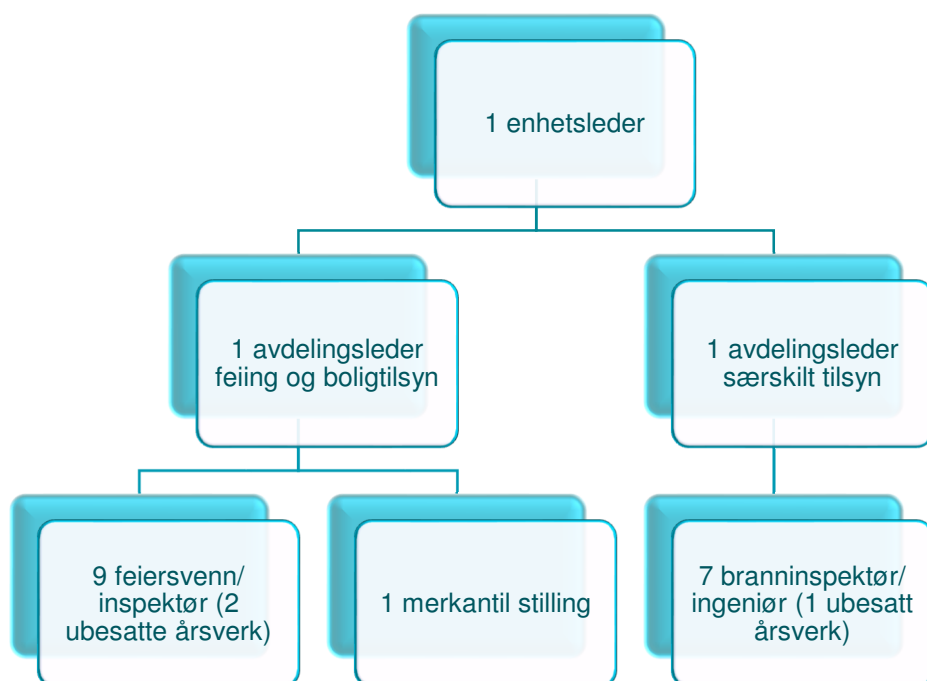
- §14 Kartlegging av risikoen for brann
- §15 Planlegging av det forebyggende arbeidet
- §16 Gjennomføring av det forebyggende arbeidet
- §17 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg
- §18 Risikobasert tilsyn
- §19 Andre tiltak mot brann
- § 20 Evaluering av det forebyggende arbeidet
- § 21 Vannforsyning
- § 22 Kommunens dokumentasjon

1.4 Organisering av enheten

Enhet for forebyggende brannvern består i dag av 20 årsverk. Tre av disse er per i dag ikke besatt, men det er prosesser på gang for å fylle disse stillingene. Enheten består av to avdelinger; *avdeling for feiing og boligtilsyn* og *avdeling for særskilt tilsyn*. Hver av disse har en avdelingsleder, og enheten styres av enhetsleder. Enhetens organisering og fordeling av årsverk vises i figur 1.

Enheten har en god blanding av kompetanse, både lang praktisk erfaring, fagutdanning og høyskoleutdanning. Dette er en styrke, og arbeidsmiljøet oppleves som godt og kunnskapsrikt, med forholdsvis lav turn-over. Rekruttering av nye, og da særlig til avdelingen for feiing og boligtilsyn, er utfordrende.

Figur 1 Organisasjonskart enhet for forebyggende brannvern

2 Eksisterende forebyggende ROS-analyse TBR

Forebyggende enhet utarbeidet i oktober 2018 en forebyggende ROS-analyse. Vurderingen av sannsynlighet og konsekvens er delvis begrunnet med statistikk, delvis med egne erfaringer og vurderinger. I den analysen er det gjort vurderinger knyttet til følgende delobjekter:

- Boliger
- AirBnB
- Helsebygg
- Forsamlingslokaler
- Undervisningsbygg
- Industri/lager
- Campingplasser
- Uerstattelige verdier
- Samfunnskritisk infrastruktur
- Overnattingssteder
- Driftsbygg med dyrehold

Delobjektene er vurdert ut fra to kategorier på konsekvens; mennesker og økonomi.

Tabell 1 Oversikt over vurderinger gjort i eksisterende forebyggende ROS-analyse

Hendelse	Tema	S-nivå	K-nivå	Risiko
Boliger	Mennesker	S4	K3	12
	Økonomi	S4	K3	12
AirBnB	Mennesker	S4	K4	16
	Økonomi	S4	K3	12
Helsebygg	Mennesker	S4	K3	12
	Økonomi	S4	K2	8
Forsamlingslokaler	Mennesker	S3	K2	6
	Økonomi	S3	K3	9
Undervisningsbygg	Mennesker	S3	K2	6
	Økonomi	S3	K2	6
Industri/lager	Mennesker	S3	K1	3
	Økonomi	S3	K2	6
Campingplasser	Mennesker	S2	K3	6
	Økonomi	S2	K2	4
Uerstattelige verdier	Mennesker	S2	K1	2
	Økonomi	S2	K2	4
Samfunnskritisk infrastruktur	Mennesker	-	-	-
	Økonomi	-	-	-
Overnattingssteder	Mennesker	S3	K3	9
	Økonomi	S3	K3	9
Driftsbygg med dyrehold	Liv	S2	K2	4
	Økonomi	S2	K2	4

Det refereres til forebyggende ROS-analysen for nærmere beskrivelse av kriterier for sannsynlighet og konsekvens. Akseptkriteriene er definert slik:

	Høy risiko. Uvisst utfall, fare for tap, usikkert eller uberegnelig utfall av et tiltak. Forebyggende tiltak skal iverksettes.
	Vis aktsomhet. Risikoen er middels, men ikke akseptable. Forebyggende tiltak skal vurderes for å få ned risikoen.
	Lav risiko. Risikonivået er akseptabelt.

Figur 2 Akseptkriterier TBR forebyggende ROS-analyse

Den forebyggende ROS-analysen skal brukes for å «kunne prioritere brannforebyggende innsats for å verne liv, helse og materielle verdier mot brann», og være grunnlaget for en strategiplan for det forebyggende arbeidet. ROS-analysen i seg selv etablerer bare en prioritert liste basert på verdiene for sannsynlighet og konsekvens, og sier ingenting om hvilke områder enheten har besluttet å prioritere, evt. nedprioritere.

Ut fra denne analysen er det fem delobjekter som utpeker seg med høy risiko:

- Boliger
- AirBnB
- Helsebygg
- Forsamlingslokaler
- Overnattingssteder

Av disse er boliger den kategorien som statistisk skiller seg ut; brannstatistikk fra DSB viser at drøye 60% av alle bygningsbranner var i boliger i 2018. Siden DSB startet registrering av omkomne i brann har over 80% av alle de omkomne i brann omkommet i boligbrann.

Helsebygg, forsamlingslokaler og overnattingsstedet har det til felles at det er bygninger der det oppholder seg mange mennesker midlertidig. Bygninger i disse kategoriene vil ofte falle under definisjonen for særskilte brannobjekt; «*byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.*» Særskilte brannobjekter skal følges opp med tilsynsvirksomhet eller andre tiltak basert på risikovurderingen.

AirBnB og tilsvarende korttidsutleie av bolig er i en særstilling. Dette er online markeds plasser der folk kan leie ut hele eller deler av sitt eget hjem til reisende med behov for overnatting. AirBnB har høyest risiko av alle delobjektene som er analysert.

Den forebyggende strategiplanen for TBR ble utarbeidet i 2019 og gjelder for perioden 2019-2023. Denne henviser til ROS-analysen for hele TBR, som ikke har en rangert liste over hvilke hendelser som har høyest risikoscore. Følgende bygningstyper/særskilte brannobjekter er vurdert til å ha høy risiko i ROS-analysen:

- Tuneller
- Helsebygg
- Undervisningsbygg
- Pleie og omsorgsboliger

I tillegg trekkes det frem forsamlingslokaler, salgsllokaler, overnattingssteder og landbruksbygg som objekter som kommer ut med høy risiko i ROS-analysen. (I den forebyggende ROS-analysen er landbruksbygg til sammenligning vurdert til middels sannsynlighet og middels konsekvens, altså i grønt område, noe som i henhold til akseptkriteriene er akseptabel risiko).

Alt i alt fremstår TBRs ROS-analyse og den forebyggende ROS-analysen som helt separate dokumenter med ulike vurderinger og ingen umiddelbar sammenheng. Planlegging av det forebyggende arbeidet vil derfor se annerledes ut avhengig av hvilket dokument man velger å legge til grunn. Den forebyggende ROS-analysen er mest relevant i forhold til forebyggendeanalyse.

3 Metode

Fokuset på brannforebyggende arbeid basert på risiko- og sårbarhetsanalyser ble tydeligere enn før da ny forebyggendeforskrift ble gjort gjeldende fra 01.01.16. Kommunen skal kartlegge sannsynligheten for brann, og konsekvensene brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier i kommunen, og det forebyggende arbeidet skal planlegges og gjennomføres i henhold til dette. Begrepet forebyggendeanalyse dukker imidlertid ikke opp i hverken forskrift eller veiledning, men i høringsutkastet til ny dimensjoneringsforskrift:

Kommunen skal organisere, bemanne og utruste brann og redningsvesenet på bakgrunn av:

- a) risiko- og sårbarhetsanalyse
- b) forebyggendeanalyse og
- c) beredskapsanalyse

I risiko- og sårbarhetsanalysen (ros-analysen) avdekkes hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i ansvarsområdet gjennom å kartlegge risiko og sårbarheter. Ros-analysen gir svar på hva som kan gå galt og hvor det kan gå galt.

Hvordan den kartlagte risikoen skal håndteres, følges opp gjennom en forebyggendeanalyse og en beredskapsanalyse.

Hvordan en slik forebyggendeanalyse skal bygges opp er det per i dag ikke noen føringer på, og det finnes flere varianter på forebyggendeanalyser rundt om i landet. Denne analysen bruker en liste med forhåndsdefinerte sårbarhetsfaktorer i kombinasjon med underlagsdokumentasjonen (ref. kapittel 1.2) og arbeidsmøter med hele enhet for forebyggende brannvern ved TBR.

I NS5814 Krav til risikovurderinger er begrepet sårbarhet definert som *manglende evne hos et analyseobjekt til å motstå virkninger av en uønsket hendelse, og til å gjenopprette sin opprinnelige tilstand eller funksjon etter hendelsen*. Denne definisjonen blir noe upresis her – sårbarhet i denne analysen er knyttet til i hvilken grad TBR, og da spesielt enhet for forebyggende brannvern, er i stand til å ivareta samfunnsoppdraget sitt; forebygge og begrense konsekvensene av brann. Hver faktor blir vurdert med tanke på hva slags utfordringer de representerer for det forebyggende arbeidet.

I neste delkapittel er det listet opp områder der forebyggende avdeling utfører arbeidsoppgaver. Bakgrunnen for vurderingen her bygger på grunnlagsdokumentasjonen som TBR har for §13-objekter, registreringer angående fyringsanlegg, kunnskap om risikoutsatte grupper, områder med dårlig slokkevannsdekning, og annen relevant informasjon. Organisasjon og arbeidsmetoder er også forhold som har betydning for sårbarheten. Kapittel 3.1 beskriver de ulike faktorene, og hva som skal vurderes. Selve sårbarhetsvurderingene gjøres i kapittel 4.

3.1 Sårbarhetsfaktorer

Sårbarheten handler i denne sammenhengen om hva som kan påvirke (på en negativ måte) enhetens evne til å utføre det forebyggende arbeidet, og påvirkes av flere forhold. Noen av disse kan sees på som en form for rammebetingelser; geografiske forhold, eksisterende bebyggelse, innbyggertall osv. Disse påvirker det forebyggende arbeidet, men man får ikke forandret dem. Arbeidsmetoder, ressurstilgang og prioriteringer er eksempler på forhold som enheten kan påvirke og til dels styre selv.

Dersom man ikke klarer å ivareta forebyggende oppgaver vil det kunne ha konsekvenser for liv og helse og materielle verdier. I hvilken grad konsekvensen påvirker sårbarhet handler om hvor direkte sammenhengen er.

Tabell 2 Oversikt sårbarhets kategorier

	Definisjon
Sårbar	betyr at det er flere forhold som i stor grad kan påvirke det forebyggende arbeidet knyttet til faktoren
Moderat sårbar	betyr at det er et eller flere forhold som til en viss grad kan påvirke det forebyggende arbeidet knyttet faktoren
Lite sårbar	betyr at det er et eller flere forhold som i liten grad kan påvirke det forebyggende arbeidet knyttet faktoren

Listen under beskriver de ulike sårbarhetsfaktorene som er vurdert. Hvorfor faktoren er relevant for det forebyggende arbeidet er beskrevet, samt hvilke forhold som påvirker faktoren. Hver faktor er også koblet opp mot relevant paragraf i brannforebyggende forskrift. Sårbarhetsfaktorene ble gjennomgått i arbeidsmøtet 30. oktober.

Tabell 3 Beskrivelse av sårbarhetsfaktorer

Sårbarhetsfaktor	Hvorfor	Hva ønskes beskrevet/ vurdert
<p>Bebyggelse</p> <p>§14 Kartlegging av risikoen for brann</p>	<p>Områder med tett bebyggelse kan utgjøre en særskilt sårbarhet i forhold til spredningsfare. Videre vil dette med mye ny bebyggelse eller gammel bebyggelse kunne være en faktor som påvirker det totale bilde.</p> <p>Fritidsboliger har ofte dårligere brannsikkerhet enn bolig.</p> <p>Oversikt over hvor forebyggende avdeling kan komme inn og gjennomføre tilsyn er avhengig av om boligen har pipeløp eller ikke. Boliger som ikke har pipeløp, eksempelvis kommunale boliger som fjerner ildsteder gjør at forebyggende avdeling ikke kan gjennomføre tilsyn i boligen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Type bebyggelse • Tett/ spredt bebyggelse • Antall fritidsboliger (hyttekartlegging) – spredt eller samlet i større konsentrasjoner • Andel av bebyggelsen forebyggende avdeling kommer inn til - hvor stor andel av boligene har ikke pipeløp – flere og flere kommunale boliger fjerner ildsteder. • Bygg hvor brannvesenet er sekundær rømningsvei.
<p>Fyringsanlegg</p> <p>§14 Kartlegging av risikoen for brann</p> <p>§16 Gjennomføring av det forebyggende arbeidet</p> <p>§17 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg</p>	<p>Oversikt over eksisterende fyringsanlegg og status på de anleggene som er konkludert bidrar til å kunne si noe om generell brannsikkerhet knyttet til slike anlegg i bygningene i kommunen og kan være med</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antall pipeløp <ul style="list-style-type: none"> ○ Boliger ○ Fritidsbolig/ hytter • Hvor stor andel anlegg er feiet? • Hvor stor andel med fyringsforbud er det gitt?

Sårbarhetsfaktor	Hvorfor	Hva ønskes beskrevet/ vurdert
	<p>på å synliggjøre om det er områder som krever ekstra innsats.</p>	
<p>Risikoutsatte grupper §14 Kartlegging av risikoen for brann §16 Gjennomføring av det forebyggende arbeidet</p>	<p>Ifølge brannstatistikk tilhører 3 av 4 som omkommer i brann en risikoutsatt gruppe. Samtidig omkommer 8 av 10 i egen bolig. Ca. 50% av de som omkommer i brann mottar omsorgstjenester.</p> <p>I Norge er personer i risikoutsatte grupper overrepresentert i boligbranner med dødelig utfall. Som følge av en rekke reformer har ansvar og oppgaver blitt overført fra spesialisthelsetjenesten til kommunene, og de kommunale hjemmetjenestene har fått brukergrupper med mer faglig krevende og komplekse medisinske og psykososiale behov. Dette medfører at langt flere personer med høyere risiko for å omkomme i brann bor i egen bolig eller omsorgsbolig enn tidligere.</p> <p>Brannsikkerheten i et privat hjem er i mange tilfeller dårligere tilpasset den enkeltes behov enn den er i en offentlig institusjon, og utgangspunktet i bygningsregelverket er at beboeren skal kunne redde seg ut av boligen ved egen hjelp dersom det skulle oppstå en brann.</p> <p>En utvikling med flere hjemmeboende personer i risikoutsatte grupper vil kunne medføre en betydelig økning i antall omkomne i boligbrann dersom det ikke gjøres målrettede tiltak.</p>	<p>Status i kommunen med hensyn på</p> <ul style="list-style-type: none"> • andel eldre hjemmeboende, • personer med funksjonsnedsettelse, • rus/psykiatri, • arbeidsinnvandrere, asylsøkere. • kommunale boliger • samarbeidsavtaler mellom kommunen og forebyggende avdeling.

Sårbarhetsfaktor	Hvorfor	Hva ønskes beskrevet/ vurdert
<p>Sørskilte brannobjekter (§ 13 objekter)</p> <p>§14 Kartlegging av risikoen for brann</p> <p>§16 Gjennomføring av det forebyggende arbeidet</p> <p>§18 Risikobasert tilsyn</p>	<p>En brann i et slikt objekt vil kunne ha potensial for tap av mange menneskeliv, medføre særlig brannfare/store samfunnsmessige konsekvenser eller konsekvenser for kulturhistoriske verdier. (virksomheter/ institusjoner omtales nærmere som egne punkter i vurderingen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antall objekter • Spesielle virksomheter/ industribedrifter • Institusjoner – antall og type • • Objekter som peker seg ut og trenger særskilt oppfølging. • Antall kulturhistoriske bygg
<p>Slokkevannsdekning</p> <p>§21 Slokkevannsdekning</p>	<p>Områder med dårlig trykk/ kapasitet i vannforsyningssystemet har betydning i forhold til uttalelser i byggesak, dårlig tilgang på slokkevann. Videre vil utbygging i slike områder kunne medføre større konsekvens pga manglende slokkevann evt. også konsekvenser for vannforsyningen dersom det installeres sprinkleranlegg i områder med dårlig kapasitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Områder med dårlig slokkevannsdekning • Områder med manglende slokkevann
<p>Byggesak/ utbygginger</p> <p>§14 Kartlegging av risikoen for brann</p> <p>§16 Gjennomføring av det forebyggende arbeidet</p> <p>§19 Andre tiltak mot brann</p>	<p>Planlagte utbygninger/ utbyggingsområder kan påvirke risikobilde i kommunene</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er det under planlegging spesielle utbygninger i kommunen; nye områder med utfordrende tilkomster, store prosjekter, dårlig slokkevannsdekning, større utbygging av fritidsboliger, • Antall utbyggingssaker til uttalelse
<p>Spesielle aktiviteter og arrangement</p> <p>§14 Kartlegging av risikoen for brann</p> <p>§16 Gjennomføring av det forebyggende arbeidet</p> <p>§19 Andre tiltak mot brann</p>	<p>Faste arrangementer eller aktiviteter under planlegging og som er ny i kommunen (festival/ arrangement osv.) Kan påvirke risikobilde i kommunene det aktuelle året/ perioden og således kan kreve økt fokus fra forebyggende avdeling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Festivaler og arrangementer som medfører en endret sårbarhet.
<p>Statistikk fra BRIS</p> <p>§14 Kartlegging av risikoen for brann</p>	<p>Bidrar til å vise historiske data over branner i kommunen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Trekke inn de siste års statistikk fra BRIS (lokal brannstatistikk) • Hvor brenner det?

Sårbarhetsfaktor	Hvorfor	Hva ønskes beskrevet/ vurdert
§15 Planlegging av det forebyggende arbeidet §20 Evaluering av det forebyggende arbeidet		<ul style="list-style-type: none"> Hvor hyppig brenner det?
Samarbeid med andre kommunale etater/ avdelinger §14 Kartlegging av risikoen for brann §16 Gjennomføring av det forebyggende arbeidet §19 Andre tiltak mot brann	Flere av brann og rednings problemstillinger inkluderer andre kommunale enheter (byggesak, helse, VA osv) Et tett samarbeid og god informasjonsflyt på internt i kommunen er nøkkelen til å lykkes.	<ul style="list-style-type: none"> Avtaler/rutiner/prosedyrer som regulerer samarbeidet internt i kommunen Er alt forankret på riktig nivå?
Egen organisasjon §14 Kartlegging av risikoen for brann §15 Planlegging av det forebyggende arbeidet §16 Gjennomføring av det forebyggende arbeidet §17 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg §18 Risikobasert tilsyn §19 Andre tiltak mot brann §20 Evaluering av det forebyggende arbeidet §21 Sløkkevannsdekning §22 Kommunens dokumentasjon	Riktig kompetanse og utnyttelse av interne ressurser gjør arbeidet effektivt. Hva skal prioriteres?	<ul style="list-style-type: none"> Samarbeidet mellom forebyggende og beredskap Samarbeidet mellom feierne og inspektører/ingeniører Er det noe som mangler for å kunne løse oppdraget? (ressurser/utstyr/kompetanse)

3.2 Arbeidet med analysen

Det første arbeidsmøtet ble avholdt hos TBR 30. oktober 2019. Agendaen her var innholdet i forebyggendeanalyse, med forventningsavklaringer og presiseringer. Sårbarhetsfaktorene ble gjennomgått med henholdsvis avdelingene feiing og boligtilsyn og særskilt tilsyn, da de har noe ulik arbeidshverdag og utfordringer.

Innspillene fra det første arbeidsmøtet ble bearbeidet, og en midlertidig rapport med vurdering av de ulike sårbarhetsfaktorene ble gjennomgått i starten av arbeidsmøte 2, som ble avholdt 4. desember 2019. Faktorene som ble vurdert som mest sårbare var:

- fyringsanlegg
- særskilte brannobjekt
- BRIS
- samarbeid med kommunale enheter
- egen organisasjon

For noen av disse faktorene hadde situasjonen endret seg fra første til andre arbeidsmøte, disse er korrigert i henhold til ny informasjon. Det mest fremtredende funnet etter det første arbeidsmøtet var det store omfanget av oppgaver og tjenester TBR håndterer, og mangelen på prioriterte satsingsområder

for enheten. Det var også tydelig at enheten ønsker å kunne tilby denne bredden av oppgaver og tjenester, og at de ser en forebyggende verdi i alle aktiviteter de gjør på nåværende tidspunkt.

Utfordringen er at det ikke er samsvar mellom arbeidsmengde og tilgjengelige ressurser. Mye av tiden i arbeidsmøte 2 ble derfor avsatt til diskusjoner om lovpålagte oppgaver, tjenester det er ønskelig å tilby, og hvilke ressurser man har tilgjengelig. Identifisering og prioritering av satsingsområder er en tidkrevende oppgave, og dette arbeidet fortsatte internt i enheten i løpet av uke 50, 2019. Noen mål og tiltak er identifisert i forbindelse med dette arbeidet, men det kreves fortsatt videre foredling av planer. Resultatet av dette interne arbeidet er inkludert i denne rapporten.

4 Sårbarhetsvurdering

Siden Tromsø er vertskommune for brannsamarbeidet, er det naturlig nok mest utfyllende informasjon om Tromsø kommune. Det er ikke funnet hensiktsmessig å ha egne sårbarhetsvurderinger for kommunene Karlsøy, Storfjord og Balsfjord. Forhold som er spesifikke for disse kommunene blir beskrevet nærmere der det er aktuelt.

4.1 Bebyggelse

Selve Tromsøya er et område som byr på spesielle utfordringer i den forstand at alt ligger tett på hverandre; industri, flyplass, kaianlegg, bysentrum og boligområder. Industriområdene er konsentrert til nordsiden av øya, mens kaianleggene strekker seg fra dette området og inn til sentrum. Ved kaianleggene håndteres mye ammoniakk i forbindelse med fiskeindustrien, i tillegg er det anløp av fiskefartøy med varierende tilstand. Brannen i den russiske tråleren i oktober 2019 er et godt eksempel på at slike fartøy kan utgjøre en fare som skaper store utfordringer både for nødetater og Tromsøsamfunnet for øvrig.

Andre områder som byr på komplekse utfordringer i forhold til brann på selve Tromsøya er UNN, Forskningsparken, UIT, samt tunnel- og parkeringsarealer inne i fjellet. I tillegg til en brann i et av disse objektene, kan de også bli påvirket av en brann andre steder på øya (ref trålerbrannen), noe som kan skape problemer med drift og avvikling av samfunnsmessig viktige funksjoner.

Den tette trehusbebyggelsen i sentrum har blitt kartlagt i Rapport sentrumsvern. Dette er et område med stor spredningsfare og mye mennesker. Hamna og enkelte steder på Kvaløya har samme problematikk.

Tromsø kommune er en stor eiendomsbesitter og -forvalter. I tillegg kommer ulike stiftelser i større eller mindre grad tilknyttet kommunen. Kommunale boliger ligger stort sett jevnt fordelt over hele byen. Flere bygninger blir brukt til andre ting enn de i utgangspunktet er prosjektert for, dette gjelder spesielt omsorgsboliger som nå drives som institusjoner.

Når det gjelder utfordringer i de andre kommunene i vertskommunesamarbeidet er det stor variasjon; I Balsfjord ligger det et industriområde tett på boligbebyggelse, og kommunen har stor landbruksvirksomhet, hovedsakelig kjøtt- og melkeproduksjon. Storfjord kommune har flere store campingplasser, blant annet med spikertelt. Driverne er imidlertid flinke til å overholde lover og regler som handler om brannforebygging. Utfordringen i Karlsøy kommune er i all hovedsak fremkommeligheten – kommunen består utelukkende av øyer og deler av øyer. Fisketurisme er en næring i vekst. Improviserte overnattingsmuligheter bidrar til sårbarheten.

Vertskommunesamarbeidet dekker et svært stort geografisk område, med store variasjoner i utfordringer. Det gjør det forebyggende arbeidet ressurskrevende. Basert på dette vurderes denne faktoren som **moderat sårbar**.

4.2 Fyringsanlegg

TBR står for feiing og boligtilsyn Storfjord og Karlsøy kommune i tillegg til Tromsø kommune. Kartleggingen av fritidsboliger med pipeløp i Storfjord og Karlsøy er ikke ferdigstilt, men totalt antall pipeløp som skal feies av TBR anslås til ca. 23000. I 2018 ble det feiet totalt 2011 piper fordelt slik; Tromsø 1655 (7,7%), Storfjord 178 (11,5%), og Karlsøy 178 (21%). På landsbasis utgjør branner i skorsteiner 12% av alle brannutrykninger (DSB brannstatistikk 2018). Landsdelen har en lang og kald vinter, og feiing og tilsyn med fyringsanlegg er et viktig forebyggende tiltak.

Av alle feiinger og boligtilsyn som blir varslet er det henholdsvis 50-60% og 10-40% som blir gjennomført på grunn av at beboer ikke er hjemme når feierne kommer. Det går også mye tid på reising ut i distriktet. Noen fritidsboliger ligger svært vanskelig tilgjengelig, og er tidkrevende å komme til.

Når det gjelder spesielle områder som representerer utfordringer for feierne skiller Storfjord kommune seg ut. Det er andre fyringsvaner her, og det brukes annet brensel (furu/gran) som danner mer sot enn vanlig, noe som gjør at det bør feies oftere. Det er 1,5-2 timers kjøretid for å komme til disse boligene, og for å komme til enkelte boliger må man via Finland. Skibotn (tettsted i Storfjord kommune) har mange boliger med sotluke i krypkjeller, noe som vanskeliggjør tilkomsten for feierne. Det er gjort en utredning på hvordan man skal kunne jobbe på Vannøya (den største øya i Karlsøy kommune), som har så lang reisevei at man er helt avhengig av overtidsbruk for å kunne utføre de lovpålagte oppgavene på en effektiv måte. Det finnes per i dag en lokal avtale om å kunne strekke arbeidsdagen til 12,5 timer. Enkelte deler av kommunen har også utfordringer knyttet til vinterstengte veier/skredfare, som gjør at feiing/tilsyn må gjennomføres om sommeren.

I de eldste boligområdene i Tromsø er det bygninger som er seksjonert flere ganger etter at de ble bygget, noe som gir utfordringer knyttet til ildstedet.

Avdelingen feiing og boligtilsyn har lenge vært underbemannet på grunn av ansettelsesstopp i kommunen. Ressurssituasjonen for avdelingen har ført til et etterslep på ca. to årsverks produksjon. I november 2019 ble to vakante stillinger utlyst, med søknadsfrist 8. desember. Det kom ingen kvalifiserte søkere til disse stillingene, og disse skal lyses ut på nytt. En branningeniør ble i januar 2020 ansatt som avdelingsleder for avdelingen feiing og boligtilsyn (dette fører igjen til ett ubesatt årsverk i avdeling særskilt tilsyn).

Hyppigheten og gjennomføringen av feiing og tilsyn med fyringsanlegg skal på samme måte som resten av det forebyggende arbeidet være basert på risikovurderinger. Sårbarhetsvurderingen handler om geografiske og personellrelaterte utfordringer. I tillegg opplever feierne at det er vanskelig å få tilgang til alle husstander. Det jobbes med å finne metoder for å øke treffprosenten, spesielt for tilsyn, for eksempel å spesifisere tidspunkt for besøk.

Powel, som leverer fagsystemet, planlegger en ny «generasjon løsning for tilsyn og feiing for brannvesenet», blant annet med mulighet for toveis digital kommunikasjon mellom brannvesen og kunden i løsningen. TBR og Powel har et tett samarbeid, og TBR er med på utvikling og testing av programvare.

Basert på utfordringene med store geografiske avstander kombinert med underbemanning og etterslep i produksjonen, vurderes denne faktoren som **sårbar**.

4.3 Risikoutsatte grupper

I etterkant av *NOU 2012:4 Trygg Hjemme* har brann og redning økt fokuset på forebyggende arbeid rettet mot risikoutsatte grupper. Risikoutsatte grupper defineres av DSB som eldre over 70 år, personer med nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne, personer med rus/psykiatriproblemer, og arbeidsinnvandrere og flyktninger. På grunn av beliggenhet og tjenestetilbud trekkes risikoutsatte grupper mot Tromsø by, slik at tettheten er noe større enn man kunne forvente i forhold til folketall.

Det er inngått en samarbeidsavtale om brannforebyggende arbeid mellom TBR, boligkontor, helse og omsorg, byggforvaltningen, og finans/økonomi, for «*på best mulig måte kartlegge, avdekke og utbedre brannsikkerheten i kommunale boliger*». Det er ytre ønske fra kommunelegen om å fornye og utvide denne avtalen slik at den omfatter alle innbyggere som faller inn under definisjonen av risikoutsatte grupper, også de som ikke bor i kommunale boliger og de som ikke mottar tjenester fra kommunen.

Gjennom *Det store brannløftet* fikk man tildelt midler til 1000 komfyrvakter der ca. halvparten er montert ut ved hjelp av teknisk avdeling i kommunen. Feierne har i forbindelse med Trygg Hjemme samarbeidet

vært på befaringer i kommunale boliger. Slike boliger huser i mange tilfeller mennesker som faller inn under risikoutsatte grupper. Disse befaringene i kommunale boliger resulterte også i en endring i leiekontraktene. Tromsø kommune har også en lokal forskrift som gir adgang til å føre tilsyn med blant annet omsorgsboliger, selv om disse ikke er registrert som §13-objekter.

I tillegg mottar TBR 100-130 bekymringsmeldinger i året, disse kan komme fra boligeiere, beredskapsavdelingen i TBR eller andre. Meldingene blir fulgt opp av dedikerte personer i enheten som allerede har et etablert nettverk videre i kommunen. Samarbeidet med kommuneoverlegen i forbindelse med bekymringsmeldinger fungerer veldig bra. Bekymringsmeldinger fra samarbeidskommunene blir håndtert av TRB eller deltidsstyrken i kommunen, avhengig av hva det gjelder. Utfordringen med bekymringsmeldinger er at de ofte tar veldig mye tid, og de dukker som oftest opp som et akutt behov som må prioriteres. Dette betyr at planlagte aktiviteter må utsettes.

TBR definerer også studenter som en risikoutsatt gruppe. Dette med bakgrunn i et stort antall studenter ved UiT, og fordi disse ofte leier boliger der brannsikkerheten ikke er tilfredsstillende. I tillegg utviser de risikoadferd i forbindelse med rus og matlaging. Trykket (antall hendelser) er størst på begynnelsen av skoleåret. Enhet for forebyggende brannvern har kampanjer spesielt mot denne gruppen. Flere av studentboligene som før var knyttet direkte mot 110-sentralen, er nå koblet til annen vaksentral. Dette forsinker innsatsen ved hendelser, og gjør at enheten har mistet litt oversikten over risikobildet.

Arbeidet mot risikoutsatte grupper er tidkrevende og komplekst. Basert på at samarbeidsavtalen begrenser seg til kommunale boliger, samt at arbeidet per nå baserer seg på oppfølging av bekymringsmeldinger, vurderes denne faktoren som **moderat sårbar**.

4.4 Særskilte brannobjekter

Tilsyn er en ressurskrevende aktivitet for både tilsynsmyndighet og objekteier/virksomhet, og bør hovedsakelig brukes der det er høy risiko og andre virkemidler gir mindre effekt. Det er viktig at kommunen fortsatt har oversikt over de særskilte brannobjektene, og fordelingen på a, b og c-objekter.

Antall særskilte brannobjekter vil variere basert på bruk og opprettelse/avvikling av virksomheter. I området vertskommunesamarbeidet dekker er det ca. 480 §13-objekter. I henhold til brannforebyggende forskrift skal disse risikovurderes for å prioritere og planlegge videre oppfølging av objektene. TBR har et risikoanalyseverktøy for særskilte brannobjekt. Dette er en internt utviklet Excelfil som er forholdsvis ny, og per i dag er det 235 objekter som er analysert. Planen er å analysere objektene etter hvert som man utfører tilsyn, da informasjon og funn fra tilsyn går inn som parametere i analysen. Resultatet skal være med å sette frekvensen for hvor hyppig man skal føre tilsyn med disse objektene. Det ble opplyst om at alle objekter i risikoklasse 6 skal gås årlig uansett. At man har risikovurdert ca 50% av de særskilte brannobjektene er en svakhet, og det vil ta tid før man har kommet igjennom hele porteføljen. Hvilke tilsyn som gås begrunnes delvis i resultatene fra Excel-vurderingene, og delvis basert på ROS-analysen forebyggende avdeling utførte i 2018. Det at man fortsatt rapporterer på antall gjennomførte tilsyn til DSB, når DSB i sin forskrift oppfordrer til å bruke andre tiltak enn nettopp tilsyn, oppleves som selvmotsigende.

Enkelte objekter er kompliserte og avvik som bestrides av objekteier vil kunne medføre krevende saksbehandling. Det stilles stadig større krav til kunnskap for å forvalte lovverket på en riktig måte. Det ble i arbeidsmøtet ytret ønske om juridisk kompetanse i TBR. Erfaringsmessig får alvorlige hendelser i særskilte brannobjekter stor oppmerksomhet på nasjonal basis. Basert på dette vurderes denne faktoren som **sårbar**.

4.5 Slokkevannsdekning

På Tromsøya er det dårlig slokkevannskapitet på vestsiden, dvs. Kvaløyveien, Langnes og Hamna. I distriktet er det store områder som ikke har tilgang til kommunalt vann, herav slokkevann. Dette gjelder både fastlandet nord (nord for Kroken) og sør (sør for, og øyene utenfor Tromsøya). Sårbarhet i forbindelse med slokkevannsdekning for forebyggende avdeling handler i hovedsak om muligheten til å sikre tilstrekkelig slokkevann for nye utbygginger, samt muligheten til å forbedre eksisterende forhold gjennom å påvirke prioriteringene som gjøres i kommunen når det kommer utbedring av eksisterende infrastruktur.

Kommunen har et overordnet ansvar for at det etableres tilstrekkelig med slokkevann og vannmengder for automatiske slokkeanlegg der dette er aktuelt. Ved regulering av nye utbyggingsprosjekter er det viktig å påse at vannforsyning til automatiske slokkeanlegg er en del av rammeforutsetningene for byggetillatelse før områdene blir prosjektert og etablert. Det må være god dialog mellom de relevante kommunale etatene slik at kommunen opptrer enhetlig med hensyn til forvaltning av slokkevann.

Det at TBR er involvert både i planarbeid og byggesak gjør at man har gode muligheter for å synliggjøre disse manglene, og for eksempel få krav om slokkevann inn som en del av planbestemmelsene. Likevel krever dette samarbeidet kontinuerlig fokus fra både TBR og plan/byggesak. Månedlige møter med byggesak har ikke blitt avholdt siden sommeren 2019. Basert på dette vurderes faktoren som **moderat sårbar**.

4.6 Byggesak/ utbygginger

TBR er i dag involvert i plan- og utredningsarbeid på kommuneplan/reguleringsplannivå. Det er i utgangspunktet praksis med jevnlig møter mellom TBR brannvern og byggesak i Tromsø kommune, selv om dette (som nevnt i avsnittet over) ikke har blitt gjennomført siden sommeren 2019. I tillegg fungerer TBR som branntekniske veiledere overfor lokale bygningsmyndigheter i samarbeidskommunene i komplekse byggesaker Tidligere er det enhet for forebyggende brannvern som har vært representert i møte med plan/byggesak. Denne rollen er nå overtatt av varabrannsjef/representant fra beredskap. Ved behov for spesialistkompetanse involveres enhet for forebyggende brannvern.

Slokkevann er allerede vurdert. Utbyggere skal sørge for at krav til adkomst og oppstilling for utrykningskjøretøy blir ivaretatt i nye utbyggingsprosjekter. Likevel ser man ofte at det bygges med løsninger som gjør brann og redningstjenestens arbeid vanskelig. Eksempler på dette kan være:

- Oppstillingsplass for utrykningskjøretøy som ikke blir brøytet om vinteren
- Oppstillingsplass for utrykningskjøretøy over underjordisk parkeringsanlegg der dekket ikke tåler vekten av utrykningskjøretøyene
- Ikke god nok tilkomst for bruk av høyderedskap

Det blir også prosjektert boligprosjekter der brann- og rednings høyderedskap blir regnet som en av rømningsveiene. Dette er en uheldig praksis i utgangspunktet, da tilgjengeligheten ikke kan garanteres. I kombinasjon med punktene over bidrar det til økt risiko og en falsk trygghet for beboerne. Som for faktoren over (4.5) er denne faktoren vurdert som **moderat sårbar**.

4.7 Spesielle aktiviteter og arrangement

Det dreier seg om store arrangementer, utstillinger, forestillinger og liknende som avholdes i bygg eller områder som normalt ikke benyttes til denne type aktivitet. Tromsø kommune har en egen lokal forskrift for arrangement i byggverk og byrom for å bidra til å ivareta brann- og personsikkerheten ved slike arrangementer. Forskriften setter også krav til tidsfrist for innmelding, samt krav til dokumentasjon. Den

gir TBR mulighet til å føre tilsyn med slike arrangementer og fastsette krav til brannsikringstiltak og begrensninger som ansees som nødvendige.

TBR behandler flere meldinger om slike arrangement i året. Med unntak av enkelte tilfeller av sen innmelding fungerer denne ordningen bra. Samarbeid med skjenkemyndighetene sørger for at TBR får kopi av alle skjenkebevilgninger som blir gitt, og en del arrangementer som ikke blir meldt inn til TBR fanges opp på denne måten.

Store arrangementer i Tromsø sentrum medfører flere utfordringer; store folkemengder midt i den sårbare trehusbebyggelsen gjør at angrepsveien til brann- og redningstjenesten blir mer komplisert ved en hendelse. Håndtering av store menneskemasser ved en brannhendelse på et slikt arrangement vil bli krevende, og et godt samarbeid med øvrige nødetater vil være avgjørende. TBR opplever også å bli utfordret av arrangører, næringsliv og politikere i forhold til hva som kan aksepteres utfra hensyn til brannsikkerheten.

Basert på at TBR i de aller fleste tilfellene blir informert om arrangementer i forkant, vurderes faktoren til å være **lite sårbar** (dette forutsetter imidlertid at TBR har tilgjengelige ressurser til å følge opp).

4.8 Statistikk fra BRIS

BRIS står for Brann, Redning, Innrapportering, Statistikk, og er brann og redningsvesenets rapporteringsløsning til DSB. Formålet med BRIS er *å gi brann og redningsvesenet et bedre grunnlag for å drive effektivt forebyggende arbeid, utvikle beredskapen, gi lokale og nasjonale beslutningstakere nødvendig styringsinfo, samt redusere dobbeltregistrering og øke datakvaliteten*. For kommunene skal det gi et bedre grunnlag for prioriteringer og vedtak, og gjøre det lettere å fokusere det brannforebyggende arbeidet. Datagrunnlaget i BRIS vil bli bedre og bedre etter hvert som mer data samles inn. Nytt er funksjonen BRIS UT, som gir brann og redningstjenestene og 110-sentralene tilgang til en utvidet statistikk- og visualiseringsmodul. Bruken av BRIS er derfor viktig for planlegging og styring av det forebyggende arbeidet.

Alle oppdrag med utrykning som registreres hos 110-sentralene, overføres automatisk til BRIS. For «brann i bygning» er følgende tall registrert i BRIS (for Tromsø kommune):

- 2016: 39
- 2017: 43
- 2018: 54
- 2019: 32 (t.o.m. november)

Disse tallene inneholder noe usikkerhet, og det opplyses om at tidligere fysiske tellinger viser et noe lavere tall enn det man finner i statistikkgrunnlaget i BRIS. Dette kan bety at registreringene som gjøres i BRIS ikke er godt nok kvalitetssikret. Mangelfulle eller feilregistrerte opplysninger som legges inn i BRIS gjør at data man tar ut ikke gir det riktige bildet.

Intensjonen var at enhet for forebyggende brannvern ved TBR skulle ha egne BRIS superbrukere, men dette arbeidet har ikke blitt prioritert. Det opplyses om at BRIS-data ble benyttet i forbindelse med ROS-analysen, men at det ikke brukes aktivt for planlegging av det forebyggende arbeidet. Det finnes imidlertid en intern rutine for oppfølging av gjentakende utrykninger, der forebyggende enhet hver måned mottar rapport fra 110-sentralen som viser adresser med utløste brannalarmer. Hensikten med denne rutinen er å redusere antall unødige utrykninger samt avdekke risikoobjekter som trenger oppfølging.

Faktoren vurderes som **sårbar**, da man per i dag ikke har full tillit dataene som finnes i BRIS. Dette betyr videre at de ikke kan brukes som underlag for planlegging, gjennomføring og evaluering av arbeidet TBR gjør.

4.9 Samarbeid med andre kommunale enheter

Tromsø kommune leder vertskommunesamarbeidet innen brann og redning, noe som også inkluderer brannteknisk veiledning overfor lokale bygningsmyndigheter ved behov i komplekse byggesaker.

Det er etablert samarbeid med flere kommunale enheter. For å ivareta risikoutsatte grupper, ble det i 2017 signert en samarbeidsavtale mellom brann og redning, boligkontoret, helse og omsorg, byggforvaltningen, og finans/økonomi. I tillegg er det samarbeid med byggesak og deltakelse på planmøter på overordnet nivå.

Som nevnt under 4.5, 4.6 og 4.7 er samarbeid på tvers av kommunale enheter svært viktig når det gjelder brannforebygging, men det krever også høyt fokus fra alle involverte parter. Faktoren vurderes derfor som **sårbar**.

4.10 Egen organisasjon

Status i dag er at enhet for forebyggende brannvern består av 20 årsverk, der ett årsverk er enhetsleder, 11 årsverk tilhører avdeling feiing og boligtilsyn, og 8 årsverk tilhører avdeling særskilt tilsyn (branninspektører og ingeniører). Tre av disse årsverkene er per i dag ikke besatt, men det er prosesser på gang for å fylle disse stillingene. Dimensjoneringsgrunnlaget (der det i henhold til forskriften skal være 1 forebygger per 10 000 innbygger + leder) har vært gjenstand for diskusjon, men denne analysen legger til grunn argumentasjonen i notatet til forebyggende analyse datert 26.02.18.

Dimensjoneringsforskriften sier at «feiertjenesten skal dimensjoneres ut ifra behovet for feiing og tilsyn i den enkelte kommune/region», og gir altså ikke noe forholdstall slik den gjør for det øvrige forebyggende arbeidet. Notatet konkluderer med at det ikke vil foreligge tilstrekkelig grunnlag for å beregne ressursbehovet framover før kartlegging og registrering er gjennomført (planlagt ferdigstilt i løpet av 2020). Basert på eksisterende etterslep som følge av underbemanning over tid, et det behov for ett nytt årsverk i avdelingen feiing og boligtilsyn. I arbeidsmøtet 30.oktober ble det oppgitt at avdelingen allerede er underbemannet med tre årsverk, blant annet avdelingsleder. To årsverk ble utlyst i november 2019 fikk ingen kvalifiserte søkere, og blir derfor lyst ut på nytt i 2020. En av branningeniørene ble i januar 2020 tilsatt som avdelingsleder for avdeling feiing og boligtilsyn, noe som gjør at det nå er et ubesatt årsverk i avdeling særskilt tilsyn.

Notatet konkluderer også med at det basert på innbyggertall (inkludert studenter) skal være 9,5 årsverk tilknyttet avdelingen særskilt tilsyn. Av disse er det intensjonen at 1,5 årsverk skal dekkes av beredskapsstyrken. I tillegg kommer ikke lovpålagte oppgaver, som gir grunnlag for årsverk utover 1 forebygger per 10 000 innbygger. Med tanke på at man ikke klarer å utnytte årsverkene som er tillagt beredskapsstyrken, og heller ikke har tatt hensyn til ikke-lovpålagte oppgaver, er det behov for tre nye årsverk i avdelingen særskilt tilsyn (i tillegg til det ubesatte årsverket som følge av den interne rokkeringen beskrevet i avsnittet over).

Basert på krav i eksisterende dimensjoneringsforskrift, ikke-lovpålagte oppgaver og tjenestetilbudet befolkningen i Tromsø og samarbeidskommunene forventer, bør enheten for forebyggende brannvern bestå av 24 årsverk, inkludert leder. Mangel på ressurser (3 ubesatte årsverk + behovet for 4 nye årsverk) øker risikoen for at enhet for forebyggende brannvern ikke klarer å ivareta oppgavene sine. Basert på dette vurderes faktoren som **sårbar**.

4.11 Annet brannforebyggende arbeid

Enheten utfører annet forebyggende arbeid som ikke nødvendigvis påvirker sårbarhetsfaktorene, men som vil påvirke organisering og dimensjonering av enheten.

Arbeidet kommer *i tillegg til* feiing og tilsyn med fyringsanlegg, og tilsynsvirksomhet med særskilte brannobjekter, og er eksempelvis kampanjer, prosjekter, kurs og opplæring, informasjonstiltak, bruk av sosiale medier, samarbeid med frivillige organisasjoner, og andre tilsynsmyndigheter.

DSB har initiert «Alt vi kan mot brann», en felles nasjonal satsing fram til 2020 på brannforebyggende informasjons- og kommunikasjonstiltak. Dette inkluderer Komfyrvaktkampanjen, Brannvernuka, Kjøkkenpraten, Røykvarslerdagen og Aksjon boligbrann.

I tillegg til dette er TBR involvert i følgende prosjekter:

- TBR er deltaker i prosjektgruppe sammen med Mattilsynet og Fylkesmannens landbruksavdeling for å forebygge branner i landbruksnæringen. Det er som følge av dette arbeidet utarbeidet informasjonsbrosjyrer og det jobbes med å få på plass oversiktstavler på gårdene slik at beredskapsstyrken lettere skal kunne orientere seg.
- Prosjektet «Brannsikring av borettslag» pågikk fra september 2018 til juni 2019. Prosjektet gikk ut på å informere og motivere eiere til å kartlegge behovet og gjennomføre nødvendige tekniske og organisatoriske tiltak innenfor risikoområdet brann. Erfaringene herfra tyder på at dette er viktig og nødvendig arbeid, og det ønskes videreført.
- Prosjektet «Homestay» startet i 2017 og er nå avsluttet. Dette går ut på å kartlegge private bygg som brukes til overnattingssted for turister og reisende, og forbedre brannsikkerheten ved disse byggene. Det fokuseres på steder med mer enn 10 sengeplasser, siden det bør forventes at disse har tilsvarende brannsikkerhet som kommersielle virksomheter som driver med overnatting. Det er per nå identifisert 50-60 bygg som det er aktuelt å registrere som særskilte brannobjekt. Dette er området som er identifisert med høyeste risiko i den forebyggende ROS-analysen.
- Avdelingen feiing og boligtilsyn har et ROS-prosjekt for å prioritere områder med høyest risiko i forbindelse med feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Intensjonen er å kunne utføre feiing og tilsyn samtidig, både for å få en komplett oversikt over risiko, men også for å utnytte ressursene på en mer effektiv måte. Denne risikovurderingen skjer i fagsystemet der flere faktorer registrert av feierne danner risikotallet for et objekt.
- *Brannsikkert hjem* er et prosjekt utviklet av Trondheim brann og redningstjeneste, og gir informasjon om brannsikkerhet i hjemmet til nybakte foreldre/foresatte. Informasjonsbrosjyre blir delt ut på helsestasjonen i forbindelse med helsekontroller i løpet av barnets første levehalvår. Utelukkende gode tilbakemeldinger fra kommunene.
- Åpen dag på brannstasjonen gjennomføres i september. Dette er et populært arrangement for både voksne og barn, og en fin anledning til å sette fokus på brannforebygging. Bjørnis er med for å styrke kommunikasjonen overfor barn.
- Barnehageuken gjennomføres på våren. Alle 5-åringer i barnehager i Tromsø kommune inviteres til besøk på brannstasjonen med brannforebygging tilpasset målgruppen som tema. Barna oppfordres til å utføre en brannsjekk hjemme, noe som er med på å sette fokus på brannforebygging i private hjem. Bjørnis er også en del av dette opplegget.

- Det gjennomføres en studentkampanje ved oppstart av høstsemesteret for å sette fokus på brannvern og brannsikker adferd. Studenter er ofte nye på leiemarkedet, og er ikke alltid klare over sine rettigheter og plikter som leietakere.

TBR har egen Facebookside, der meldinger besvares i tidsrommet 0800-1500. Denne siden blir også brukt til å formidle både generell informasjon (f.eks. påminnelse om bålforbud) og holde publikum løpende oppdatert om hendelser (f.eks. trålerbrannen i september 2019). Når det gjelder kommunikasjon med publikum og kontakt med presse, ble det i analysemøtet flagget behovet for en kommunikasjonsrådgiver.

5 Samlet sårbarhetsbilde og tiltaksvurdering for enhet for forebyggende brannvern

5.1 Samlet sårbarhetsbilde for TBR

Enheten for forebyggende brannvern framstår samlet sett som moderat sårbar. Det positive er at de faktorene som er mest sårbare har enheten selv mulighet til å påvirke. Dette krever imidlertid at enheten har tilstrekkelig med ressurser og at disse brukes på riktig måte. Faktorer som er identifisert som sårbare er:

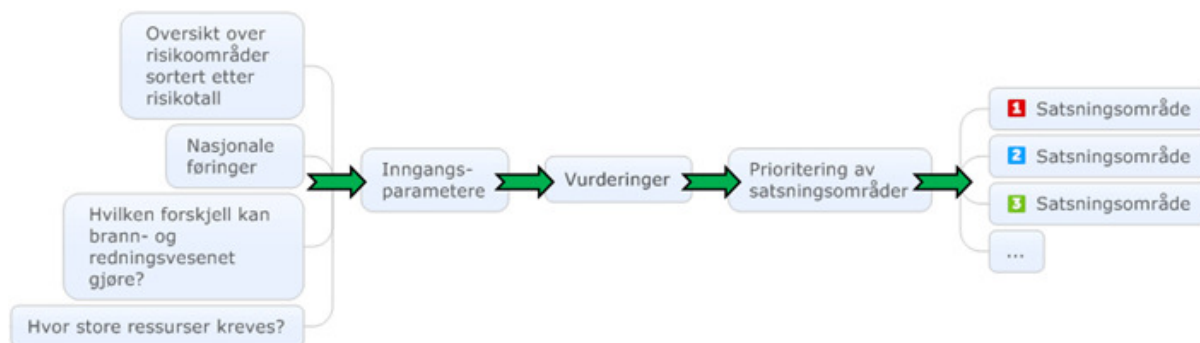
- Fyringsanlegg – feiling og boligtilsyn er svært viktige forebyggende tiltak, men ressursmangel gjør at man i dag har et etterslep på ca to årsverks produksjon
- Særskilte brannobjekt – dette handler om at man per nå ikke har oversikt over risikobildet disse utgjør, da bare 50% av dem er risikovurdert i henhold til ny forskrift
- BRIS – dataene som finnes i BRIS er ikke av god nok kvalitet (ennå). BRIS brukes heller ikke aktivt i planleggingen av det forebyggende arbeidet.
- Samarbeid med kommunale enheter – TBR samarbeider med flere kommunale enheter, noe som er svært positivt. Dette samarbeidet er imidlertid helt avhengig av kontinuerlig fokus fra alle parter, og er ofte det første som blir nedprioritert ved ressursmangel.
- Egen organisasjon – tilstrekkelig bemanning er en av hovedforutsetningene for å kunne ivareta det samfunnsoppdraget brannforebygging er. Enheten er per i dag underbemannet.

5.2 Tiltaksvurdering for enhet for forebyggende brannvern

TBR har mye dokumentasjon som underlag for det forebyggende arbeidet. Det er imidlertid utfordrende at disse dokumentene ikke henger like godt sammen, og delvis peker i forskjellige retninger når det gjelder hvilke områder som har høy risiko.

Hovedutfordringen er å definere og prioritere satsingsområder for enhet for forebyggende brannvern.

Slik TBRs dokumentasjon fremstår i dag er det ikke noen klar definisjon og prioritering av satsingsområder, noe som gjør at en forsøker å rekke over og jobbe litt med «alle områder». Dette medfører at en ikke får gått nok i dybden, og det gir ikke nødvendigvis den mest effektive bruken av ressurser. Figuren under er hentet fra temaveilederen til kapittel 4 i forebyggendeforskriften, og viser prosessen for hvordan man kan gå fram for å bestemme satsningsområder for det forebyggende arbeidet. At enheten er underbemannet gjør at prioritering blir svært viktig.

Figur 3 Prioritering av satsningsområder

Denne prosessen ble brukt internt av enhet for forebyggende brannvern i etterkant av arbeidsmøte 2, og resultatet er dokumentet *Satsningsområder og prioriteringer 2020*, som beskriver hvilke områder avdelingen skal prioritere å jobbe med i 2020.

5.2.1 Prioriterte aktiviteter knyttet til system og administrasjon

For TBR vil 2020 bli preget av at en del systemer og arbeidsmetodikker skal etableres. Slike jobber er ofte ressurskrevende både med tanke på tid og personell, men vil gjøre avdelingen mer effektiv og systematisert når systemene er på plass.

BRIS	
Mål	Forbedre benyttelse av BRIS og lokal brannstatistikk i det forebyggende arbeidet
Tiltak	En dedikert person blir «superbruker» i BRIS. Må gis tilstrekkelig opplæring i programmet, og tid til å kvalitetssikre dataene som legges inn. Dette arbeidet vil gi gevinster utover enhet for forebyggende brannvern, f.eks. ved planlegging av øvelser for beredskapen eller ved håndtering av henvendelser fra media.

Månedspaner	
Mål	Gi medarbeiderne i enheten bedre forutsigbarhet og tydeligere rammer
Tiltak	Det skal utarbeides månedsplaner for enheten. Dette vil også gi nyttige erfaringer om hvor ressurskrevende de enkelte oppgavene/ tjenestetilbudene er. Kartlegging og logging av arbeidsoppgaver i 2020 vil gjøre det lettere å planlegge og disponere ressurser de påfølgende årene.

Prosedyrer	
Mål	Gi mer forutsigbarhet for saksbehandlerne, og mer effektiv saksbehandling
Tiltak	Det skal etableres prosedyrer for saksbehandling av farlig stoff, fyrverkeri, bålbrekking og arrangementer. En dedikert person bør han ansvaret for å holde prosedyrene oppdaterte til enhver tid.

Samarbeid med byggesak	
Mål	Styrke samarbeidet med byggesak, og sørge for nødvendig støtte i tilsynsvirksomheten (særlig i forbindelse med objekter identifisert i prosjekt Homestay)
Tiltak	Jevnlige møter gjennom året. Det bør settes opp en møteplan, og lages en generell agenda som kan justeres ved behov. Det bør også skrives møtereferater som distribueres til relevant personell.

5.2.2 Prioriterte aktiviteter knyttet til lovpålagte oppgaver og tjenester

Disse aktivitetene er «daglig drift» for enheten, men det er viktig å synliggjøre hvor ressurskrevende de er. Gjennom arbeidet med analysen har det allerede blitt satt en del helt konkrete mål og gjort endringer i arbeidsmetoder for å kunne effektivisere arbeidet.

Risikovurdering særskilte objekter	
Mål	Få en fullstendig oversikt over risikonivået for §-13 objektene, og på den måten kunne sette riktig frekvens for tilsyn
Tiltak	De §13-objektene som ennå ikke er risikovurdert med Excel-verktøyet, skal risikovurderes i løpet av første halvår av 2020.

Tilsvirksomhet	
Mål	Det er planlagt å gjennomføre ca 300 tilsyn i løpet av 2020
Tiltak	Det prioriteres ressurser til dette arbeidet. Objektene knyttet til prosjekt Homestay (60 objekter) er ekstra ressurskrevende (to personer per tilsyn). I tillegg skal det kjøres informasjonskampanje mot skolebygg med elever som målgruppe. Dette er et tiltak som erstatter tilsyn mot denne objektgruppen (undervisningsbygg) basert på hva som er effektiv ressursbruk, samt at påsatte branner er den hyppigste årsaken i til brann i disse objektene. Det bør også vurderes om man kan bruke egenmelding som tilsynsmetode for de objektene som har svært lav risiko.

Kampanjer	
Mål	Enheten skal delta på de nasjonale kampanjene i 2020
Tiltak	Materiell til de nasjonale kampanjene kommer fra DSB. Bruken av overtid kan begrenses ved å legge tidspunktet man oppsøker publikum til normal arbeidstid, men dette vil begrense hvor effektivt man når ut med budskapet.

Feiing og boligtilsyn	
Mål	Det skal gjennomføres feiing av alle skorsteinsløp med risikotall over 35 i hele ansvarsområdet. Det skal gjennomføres tilsyn med alle fyringsanlegg med risikotall over 64 i Tromsø kommune, samt kartlegge alle uregistrerte løp/skorsteiner i Storfjord kommune
Tiltak	Det er et betydelig etterslep fra foregående år grunnet vedvarende mangel på ressurser, og dette gir seg utslag i at man nå prioriterer å skaffe oversikt, samt konsentrere seg om de skorsteinsløp/fyringsanlegg som har høyest risikotall. Selve boligtilsynet må effektiviseres, noe som vil gå ut over «den gode samtalen». Deltakelse på enhetens øvrige aktiviteter må nedprioriteres. Det er også en pågående rekrutteringsprosess for å ansette to nye årsverk.

Bekymringsmeldinger	
Mål	Effektivisere oppfølging av bekymringsmeldinger, samt sørge for at beredskapsstyrken får tettere bånd til det forebyggende arbeidet
Tiltak	Gi beredskapsstyrken kunnskap og verktøy til å håndtere enkle bekymringsmeldinger selv. Prioritere mottatte bekymringsmeldinger (kun bekymringsmeldinger med innhold som tilsier at det er fare for liv og helse skal prioriteres).

5.2.3 Aktiviteter som vurderes nedprioritert i 2020

Basert på tilgjengelige ressurser og definerte lovpålagte oppgaver, er det en del oppgaver og tjenestetilbud enhet for forebyggende brannvern i TBR må vurdere om kan gjennomføres i 2020. Det er viktig å merke seg at selv om enkelte oppgaver blir nedprioritert i 2020, betyr ikke dette at de fortsatt skal nedprioriteres påfølgende år. Fordi enheten skal i gang med å forbedre arbeidsmetodikk og prosedyrer, vil dette gå på bekostning av andre, ikke-lovpålagte oppgaver i 2020.

Selv om dette er helt nødvendige prioriteringer for TBR, kan man ikke forvente at Tromsøs befolkning har forståelse for at populære og tradisjonsrike tiltak ikke vil gjennomføres som vanlig. En mediestrategi for å kommunisere hvorfor disse prioriteringene blir gjort bør utarbeides.

Tilsyn med særskilte brannobjekter i risikoklasse 3, skole og barnehager – basert på lokal brannstatistikk er sannsynligheten for brann i disse objektene vurdert til relativt lav. Tilsyn her kan erstattes med andre mer ressurseffektive tiltak, eksempelvis den planlagte informasjonskampanjen mot elevene.

Trygg hjemme prosjektet – det vil ikke være tilgjengelige ressurser til oppfølging og videreutvikling av prosjektet. Forhold som representerer overhengende fare for liv og helse blir håndtert via bekymringsmeldinger.

Brannsikre borettslag og sameier – intensjonen var at prosjektet skulle videreføres, men omfanget og ressursbehovet må avklares. Det vurderes å gjennomføre to samlinger der borettslag og sameier inviteres, i stedet for å håndtere en og en forespørsel etter hvert som de kommer. På denne måten kan man spare ressurser og sikre forutsigbarhet for enheten, samtidig som man sørger for at borettslagene og sameiene får den informasjonen de etterspør.

Rapport sentrumsvern – neste steg i arbeidet med å sikre områdene med tett trehusbebyggelse i sentrumskjernen er å utarbeide en brannsikringsplan. Dette vil kreve mye involvering av enhet for forebyggende brannvern, da det ligger en forventning fra kommunens administrative og politiske ledelse at TBR skal være en pådriver for dette arbeidet.

Barnehageuka – en dedikert uke i året der 700-900 5-åringene besøker brannstasjonen for å lære om forebyggende brannvern. Erfaringsmessig er dette et tiltak som er verdsatt av både barnehager, barn og foresatte. Det får også oppmerksomhet i media, noe som bidrar til at det forebyggende budskapet treffer flere enn de som er direkte involvert. Beslutningen om å ikke gjennomføre barnehageuka i 2020 er allerede tatt, basert på ressursituasjonen både hos enhet for forebyggende brannvern og i beredskapsstyrken.

Bjørnis – både i barnehageuka, på åpen dag og andre arrangementer/kampanjer er deltagelse fra «store»-Bjørnis et svært populært innslag. Bjørnis skal bidra til å formidle budskapet om brannforebygging til barn, og konseptet er i bruk i svært mange brann- og redningstjenester i landet. Bruken av Bjørnis traumbamser blir håndtert av beredskapsstyrken, og vil ikke bli påvirket av en eventuell nedprioritering.

Undervisning – å ikke lenger kunne tilby kurs og undervisning innen forebyggende brannvern har flere konsekvenser:

- man mister arenaer for å drive med informasjonsformidling, f.eks. lag og foreninger, og de som er brannvernansvarlige på en arbeidsplass eller har en jobb som innebærer varme arbeider
- salg av kurs er en god inntektskilde for TBR
- en periode der man ikke driver kurs og undervisning vil føre til utdatert kunnskap hos foredragsholdere og utdatert utstyr
- det forventes at dette er tjenester TBR kan tilby – kan gå utover omdømmet

Samarbeidskommuner – underveis i dette arbeidet har det blitt stilt spørsmål om TBR har ressurser nok til å ivareta forpliktelsene som vertskommune for brann- og redningstjenesten. Vertskommune-

samarbeidet generer inntekter for Tromsø kommune, men krever også at brann- og redningstjenesten klarer å levere tjenestene de skal.

Sosiale medier – enhet for forebyggende brannvern bruker Facebook for å formidle informasjon om brannvern, hendelser i regionen o.l. Dette krever hyppige oppdateringer og vedlikehold av informasjonen som blir postet. Sosiale medier vil ikke bli prioritert i 2020.

For enhet for forebyggende brannvern gjenstår det fortsatt noe arbeid med planen for 2020, og det er ikke tatt endelig stilling til alle aktivitetene i dette delkapittelet. Det anbefales at det også lages en virksomhetsplan, dvs. en overordnet 4-årig plan som revideres årlig. Dette vil gi en bedre kontinuitet i planleggingen av det forebyggende arbeidet.

5.3 Evaluering og dokumentasjon av det forebyggende arbeidet

Evaluering av det forebyggende arbeidet betyr å hente ut læringspunkter fra arbeidet man har gjort, slik at neste gjennomføring gir bedre resultat. Dette inkluderer både driftsrutiner, kampanjer og prosjekter. Evalueringen vil avdekke hva som fungerer og hva som ikke gjør det.

Evnen til å kunne endre kurs fordi man ser at noe ikke fungerer, vil bidra til en mer riktig bruk av ressurser og tid. Prosjektene *Brannsikring av borettslag* og *Homestay* er eksempler på god læring der man har justert arbeidsmetodikken etter hvert som man har gjort erfaringer med hva som virker og ikke virker, og dokumentert vurderingene.

Det er også viktig med evaluering av branner og andre hendelser som er relevante for det forebyggende arbeidet. Dette blir i varierende grad gjennomført i TBR, og en rutine som beskriver innslagspunktet for når branner som skal evalueres er nødvendig. Dette kan også være en arena der en del av de 1,5 årsverkene som skal dekkes inn av beredskapen kan utnyttes.

Det skal dokumenteres at det forebyggende arbeidet blir gjennomført i samsvar med kravene i forskriften. Det skal også legges til rette for at DSB kan gjennomføre et effektivt tilsyn med utførelsen av det forebyggende arbeidet.

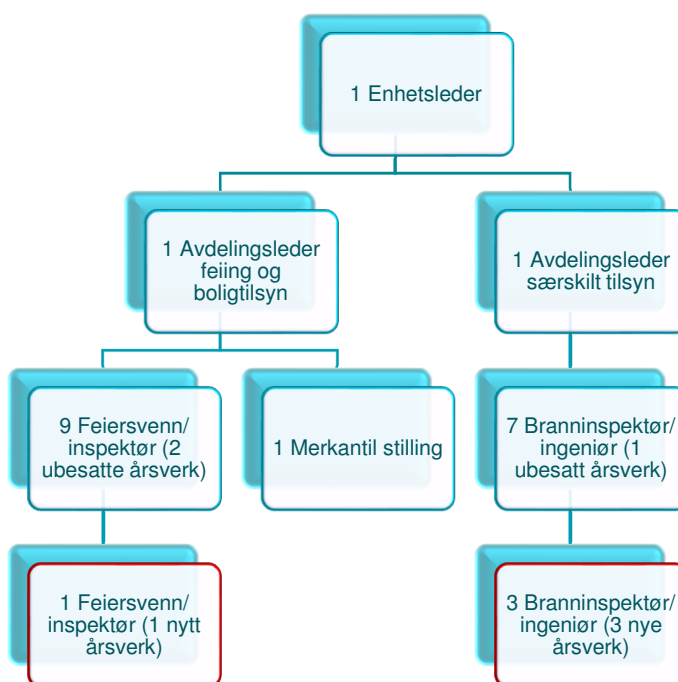
Det sentrale målet er å synliggjøre at prinsippene om risikobasert og systematisk forebyggende arbeid er ivarettatt, noe som innebærer å vise at man har:

- innhentet relevant informasjon fra nasjonale data og om lokale forhold (§14)
- gjennomført en tilsiktet organisering av aktivitetene for å nå målene for brannvernet. Det må fremgå tydelig hvordan satsningsområder og tiltak er prioritert og begrunnet (§15)
- et vesentlig samsvar mellom planen for det forebyggende arbeidet og de aktivitetene som har blitt utført i løpet av året. Avvik skal dokumenteres (§16)
- oppfylt minstekravene til tiltak mot brann (§§17-19)
- rutiner for et helhetlig og konsekvent system for gjennomføring og oppfølging av evalueringer (§20)

6 Oppsummering

Enhet for forebyggende brannvern består av 20 årsverk inkludert leder. I henhold til lov og forskrift, samt dokumentasjon og notater som er utarbeidet internt, er det behov for 24 årsverk for å kunne ivareta de oppgaver og tjenester det er forventet at enheten leverer (dvs. oppgaver og tjenester enheten gjør sitt beste for å levere i dag).

Figur 4 Synliggjøring av behovet for nye årsverk i enheten

I arbeidet med forebyggendeanalysen har enheten lagt ned mye godt arbeid i prosessen med å identifisere satsingsområder og prioritere disse, og fastsette mål for hva enheten skal oppnå i 2020. Enheten har besluttet å lage månedsplaner for det forebyggende arbeidet. Dette vil bidra til å gi forutsigbarhet for de ansatte og hjelpe dem å prioritere arbeidsoppgaver. I tillegg kan disse månedsplanene også brukes for å kartlegge ressursbruk og måloppnåelse. Erfaringene vil bidra inn i planleggingen av arbeidet for kommende periode.

I tillegg til månedsplanene, er det flere administrative tiltak som skal gjennomføres i løpet av 2020; en BRIS-kordinator skal på plass, det samme gjelder flere prosedyrer for saksbehandling. Samarbeidet med byggesak vil også kreve mer oppmerksomhet og struktur, særlig fordi man i 2020 skal gjennomføre tilsynsvirksomhet i objektene som har blitt identifisert via prosjektet Homestay, og det er forventet at dette arbeidet blir utfordrende.

For å fullt ut kunne utføre tilsynsvirksomhet basert på risikovurderinger, har enheten som mål å fullføre risikovurderingene av resterende §13-objekter. Dette arbeidet skal være ferdigstilt i løpet av juni 2020. Totalt sett planlegger avdelingen å gjennomføre tilsyn på ca. 300 objekter i 2020. Da er det tatt høyde for at det er valgt andre tiltak for enkelte objekt kategorier for å optimalisere ressursbruken.

Det er planlagt at enheten skal delta på nasjonale kampanjer initiert fra DSB, men det må tas en vurdering på hvordan gjennomføringen skal gjøres med tanke på at både beredskapsstyrken og feiere har begrensede muligheter til å bidra. Beredskapsstyrken er tiltenkt en større rolle inn mot bekymringsmeldinger de har forutsetning for å håndtere, og enhet for forebyggende brannvern kommer til å prioritere de bekymringsmeldingene som handler om overhengende fare for liv og helse.

Feierne skal fokusere på å fortsette å jobbe etter ny arbeidsmetodikk der arbeidet prioriteres på risikotall. De opplever denne måten å arbeide på som meningsfull siden de da får mest forebyggende effekt igjen for jobben de gjør. Samtidig har de et betydelig etterslep som gjør at man kanskje ikke har tid til den gode samtalen om brannforebygging hjemme hos folk flest. For å hindre ytterligere etterslep er det helt essensielt at de to utlyste årsverkene blir besatt.

Med de målene som er satt for 2020 er det en del oppgaver og tjenester enhet for forebyggende brannvern må ta en vurdering på om det finnes ressurser til å gjennomføre. Det er allerede besluttet å ikke gjennomføre barnehageuka i 2020, men det er flere aktiviteter som må vurderes opp imot ressursbehovet.

Avslutningsvis må det understekes at enheten ønsker å kunne gi befolkningen i vertskommune-samarbeidet best mulig brannforebyggende tjenester, og at prioriteringer gjøres for å ivareta kvaliteten på tjenestene, og arbeidshverdagen til de ansatte.

7 Referanser

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)

[https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20?q=brann og eksplosjonsvernloven](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20?q=brann+og+eksplosjonsvernloven)

Forskrift om brannforebygging

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-17-1710>

Veiledning til forskrift om brannforebygging

<https://www.dsb.no/lover/brannvern-brannvesen-nodnett/veiledning-til-forskrift/veiledning-til-forskrift-om-brannforebygging/>

Temaveiledning til kapittel 4 i forskrift om brannforebygging

<https://www.dsb.no/lover/brannvern-brannvesen-nodnett/veiledning-til-forskrift/temaveileder-til-kapittel-4-i-forskrift-om-brannforebygging/>

Utkast til høringsnotat for forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene

<https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/nyheter/brann-og-redningsvesenforskriften---utkast-til-horingsnotat.pdf>

DSBs brannstatistikk

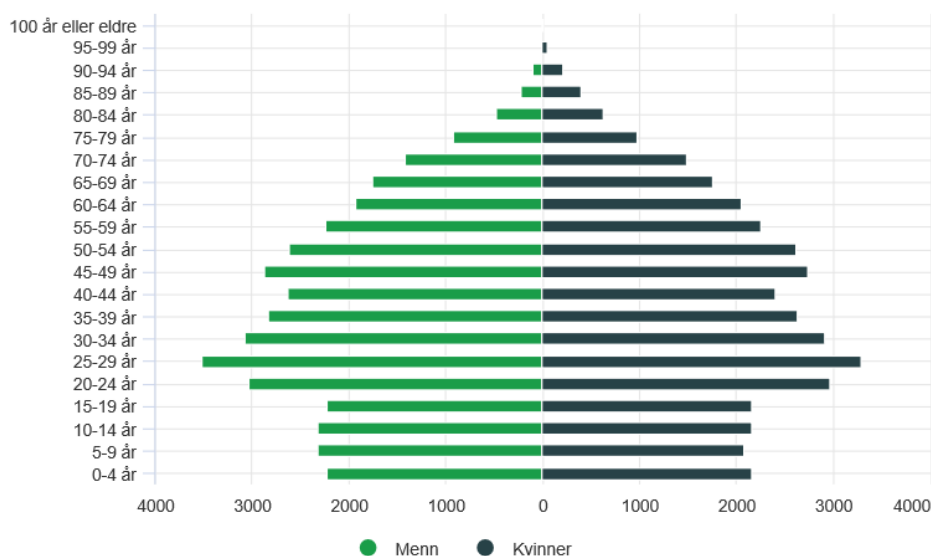
<https://www.brannstatistikk.no/brus-ui/>

8 Vedlegg 1: Demografi

Befolkningsgrunnlaget med alderssammensetning og informasjon om hvilke typer boliger folk bor i, er viktig for planlegging av det forebyggende arbeidet.

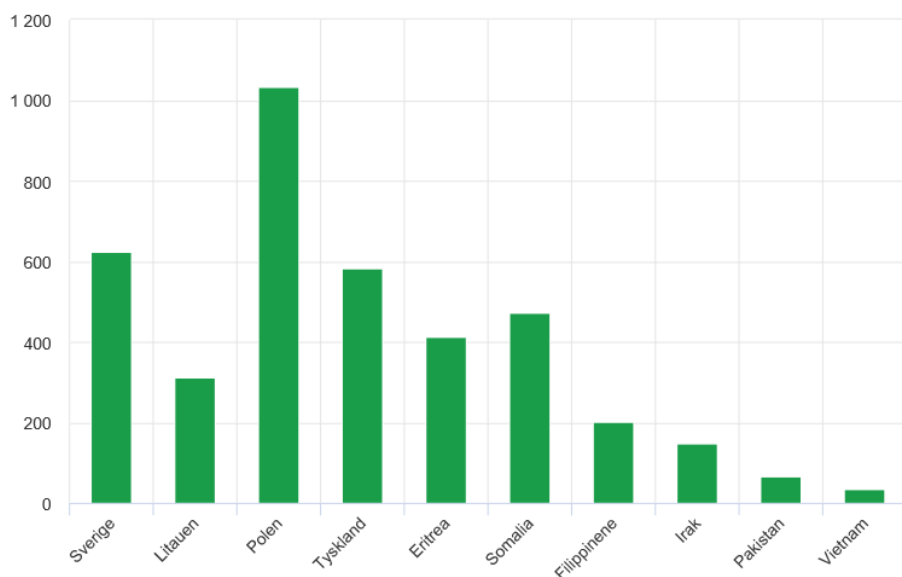
8.1 Tromsø

Tromsø kommune har i henhold til Statistisk sentralbyrå (SSB) et folketall på 76.601 innbyggere pr. andre kvartal 2019. Aldersfordeling og personer med innvandrerbakgrunns nasjonalitet kommer frem av figurene under. SSB forventet at Tromsø kommune har et innbyggertall på vel 82.000 i 2040.

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Figur 5 Alderssammensetning Tromsø kommune

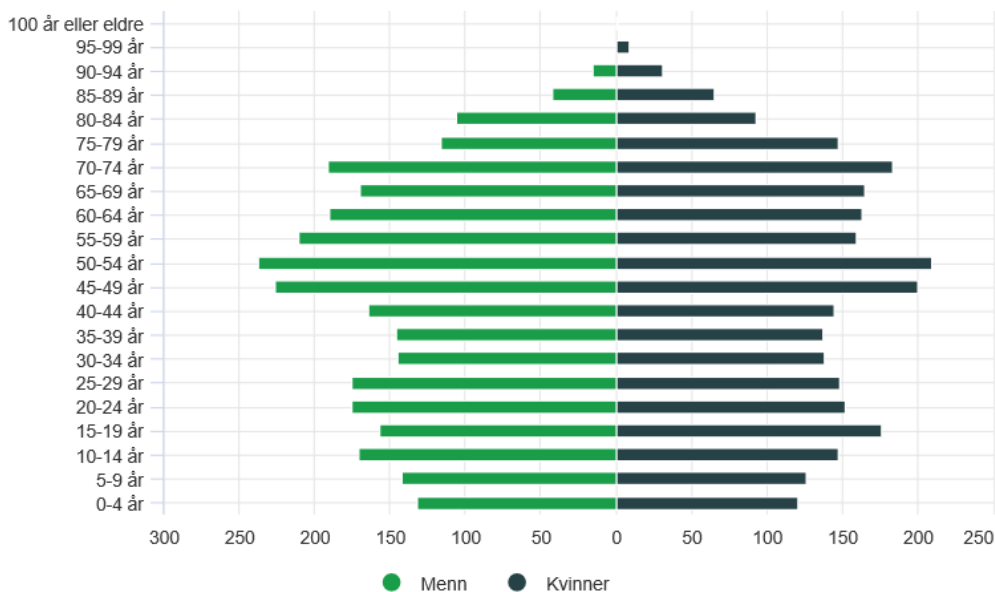
Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandreforeldre, Statistisk sentralbyrå.

Figur 6 Innvandrere i Tromsø kommune

I henhold til kommunestatistikken fra SSB er det registrert 15.616 eneboliger og 10.142 leiligheter i kommunen. Det er registrert 1830 hytter i kommunen, og av befolkningen bor 2,4% på landbruks-eiendom.

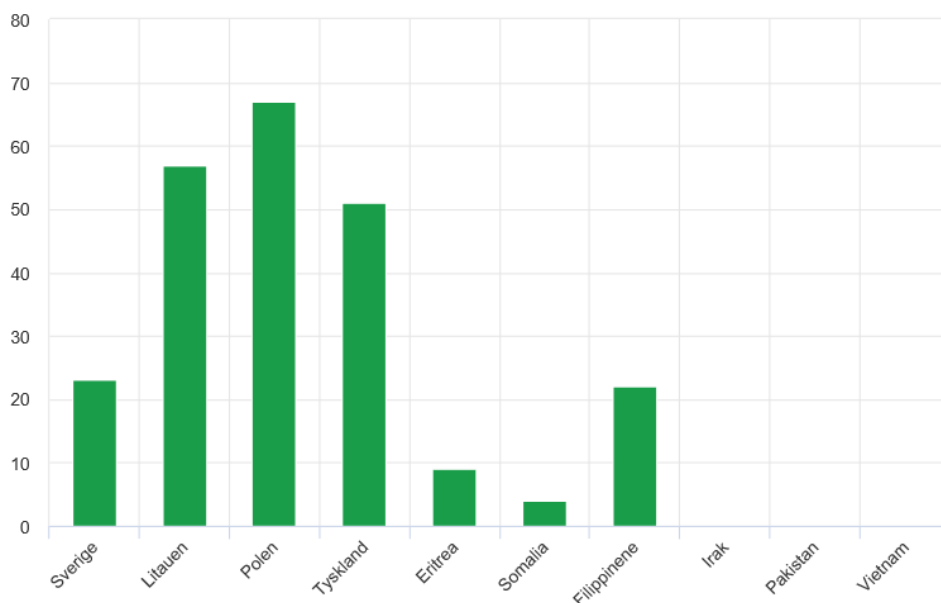
8.2 Balsfjord

Balsfjord kommune har i henhold til Statistisk sentralbyrå (SSB) et folketall på 5590 innbyggere pr. andre kvartal 2019. Aldersfordeling og personer med innvandrerbakgrunns nasjonalitet kommer frem av figurene under. SSB forventet at Balsfjord kommune har et innbyggertall på vel 6682 i 2040.

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Figur 7 Alderssammensetning Balsfjord kommune

Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå.

Figur 8 Innvandrere i Balsfjord kommune

I henhold til kommunestatistikken fra SSB er det registrert 2704 eneboliger og 32 leiligheter i kommunen. Det er registrert 1163 hytter i kommunen, og av befolkningen bor 26,8% på landbrukseiendom.

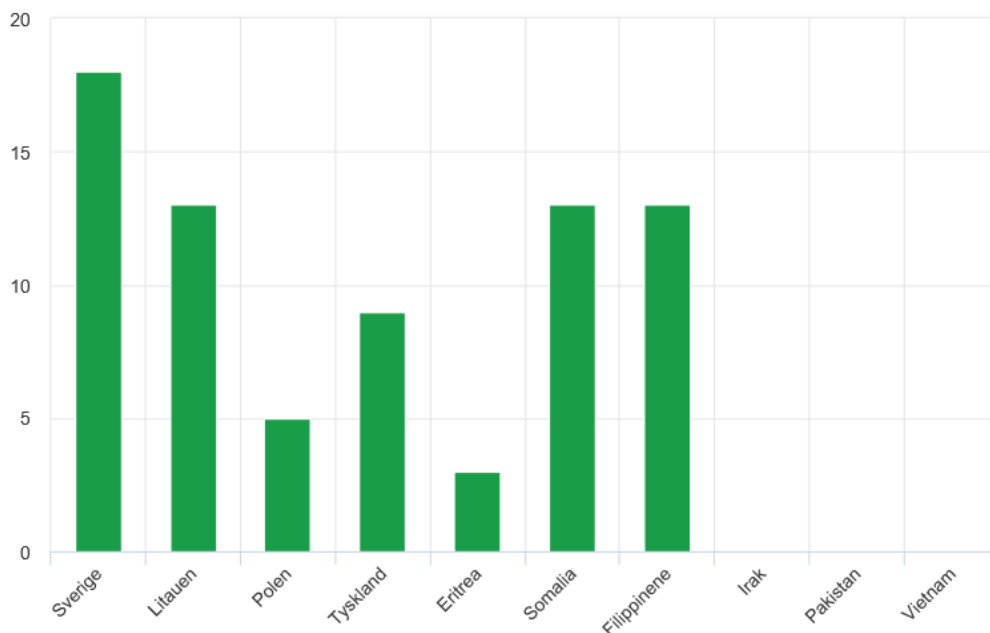
8.3 Storfjord

Storfjord kommune har i henhold til Statistisk sentralbyrå (SSB) et folketall på 1831 innbyggere pr. andre kvartal 2019. Aldersfordeling og personer med innvandrerbakgrunns nasjonalitet kommer frem av figurene under. SSB forventet at Storfjord kommune har et innbyggertall på vel 1812 i 2040.

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Figur 9 Alderssammensetning Storfjord kommune

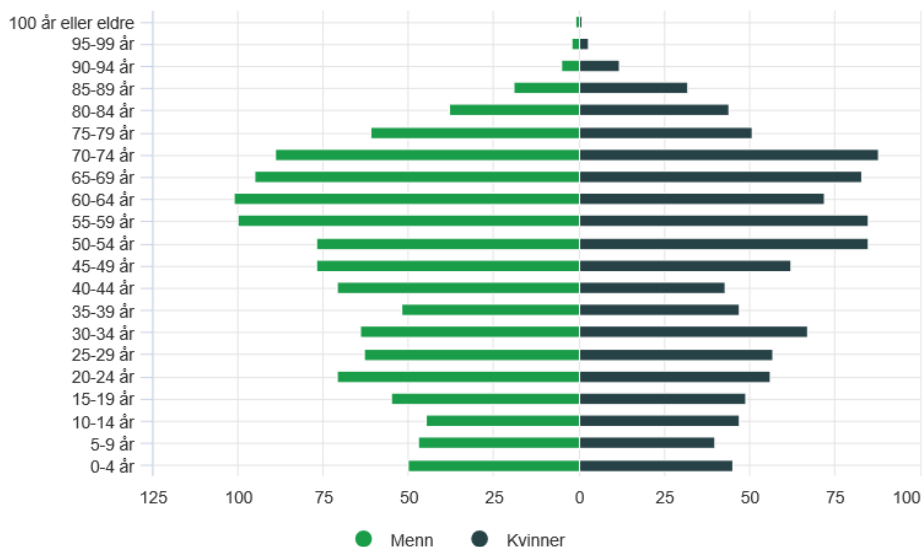
Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå.

Figur 10 Innvandrere i Storfjord kommune

I henhold til kommunestatistikken fra SSB er det registrert 849 eneboliger i kommunen. Det er registrert 318 hytter i kommunen, og av befolkningen bor 15,9% på landbrukseiendom.

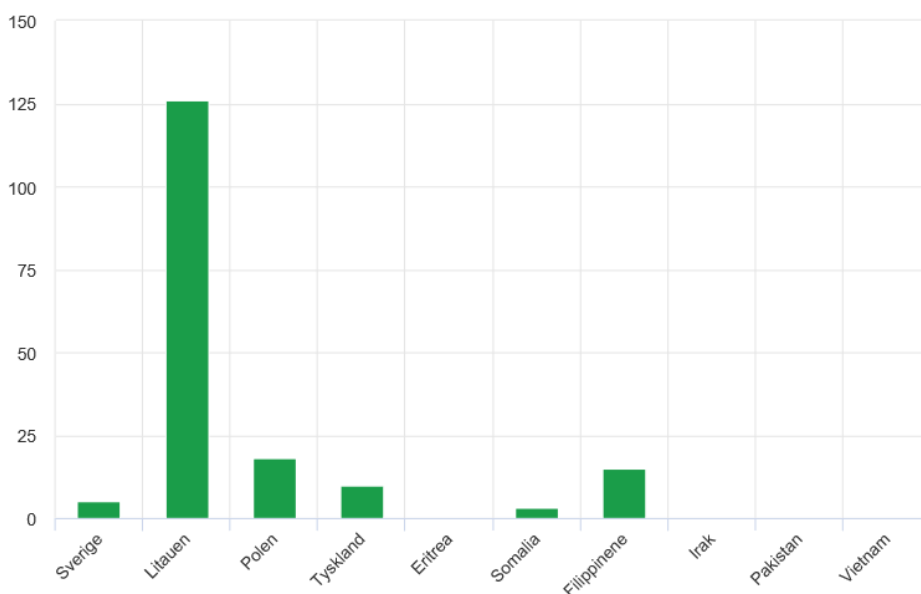
8.4 Karlsøy

Karlsøy kommune har i henhold til Statistisk sentralbyrå (SSB) et folketall på 2215 innbyggere pr. andre kvartal 2019. Aldersfordeling og personer med innvandrerbakgrunns nasjonalitet kommer frem av figurene under. SSB forventet at Karlsøy kommune har et innbyggertall på vel 2073 i 2040.

Kilde: Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Figur 11 Alderssammensetning i Karlsøy kommune

Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå.

Figur 12 Innvandrere i Karlsøy kommune

I henhold til kommunestatistikken fra SSB er det registrert 1209 eneboliger og bare 18 leiligheter i kommunen. Det er registrert 663 hytter i kommunen, og av befolkningen bor 14,6% på landbruks-eiendom.